

Els sendadors Susan Collins de Maine i l'antic veterà John McCain d'Arizona.

Escàndol general

L'hàbit de Donald Trump de fer acusacions sense proves és corrosiu. Alguns republicans del Congrés s'han tornat una mica més valents a l'hora d'afirmar-ho.

© The Economist

Va ser gairebé com si Donald Trump s'estigués burlant dels seus col·legues republicans. Després de fer una piulada en què feia una afirmació explosiva i totalment infundada contra Barack Obama el 4 de març —“Que baix que ha caigut el president Obama intervenint-me els telèfons... Que dolent (o malalt)!”, el president va dir que depenia del Congrés investigar l'assumpte. “Ni la Casa Blanca ni el president faran cap més comentari”, va declarar amb elegància el seu portaveu, Sean Spicer, “fins que es dugui a terme tal supervisió”.

Cal fer un petit repàs. Trump és el

president, el 47% dels nord-americans confien més en ell que en els mitjans (segons una enquesta de Quinnipiac) i la seva acusació contra Obama era greu. Si es demostrés que la seva administració va espionar Trump, el llegat d'Obama se n'aniria en orris. Per contra, si va aconseguir una ordre judicial per intervenir els telèfons de Trump, significaria que tenia prou motius per creure que Trump o els seus socis estaven involucrats amb terroristes o espies estrangers per convèncer un jutge del Tribunal de Vigilància d'Intel·ligència Estrangera. D'altra banda, si Trump, un inveterat teòric de la conspiració, va vendre bajanades incendiàries sobre el seu predecessor i les agències d'intel·-

ligència nord-americanes, això també seria greu. I probablement aquest és el cas.

El director de la intel·ligència nacional amb Obama, James Clapper, va dir que no hi havia cap ordre judicial contra Trump. James Comey, cap de l'FBI, molest perquè el president sembla haver acusat la seva agència d'un greu delictes, suposadament va demanar al Departament de Justícia que desestimés directament la seva acusació. Mentrestant, els ajudants de Donald Trump han desplegat una defensa tan valenta però tan desafortunada que, si l'assumpte no fos tan greu, seria còmic. En preguntar-li per què Trump volia que el Congrés investigués un delictes de què el president afirmava tenir proves, Spicer va perdre el poder de tergiversar. La va espionar dient que era per la “separació de poders”. Estaria bé, va explicar, aconseguir que el Congrés “com a organisme separat analitzés una cosa, i donés credibilitat a l'anàlisi, així afegiria un element que ara no hi és necessàriament”.

Trump, que va propulsar la seva carrera política afirmant que Obama havia nascut a l'Àfrica i que l'any passat va donar a entendre que el pare del seu principal rival republicà havia participat en l'assassinat de John F. Kennedy, sembla que ha basat les seves acusacions en una arenga d'un tertulià radiofònic, Mark Levin, apareguda al portal pro-Trump *Breitbart News*. Per donar suport a l'afirmació del president, els seus acòlits de la Casa Blanca es van referir a informes de Breitbart i a d'altres informacions, de la BBC i d'altres mitjans, que deien que l'FBI havia obtingut una ordre judicial per investigar individus relacionats amb la campanya de Trump amb relació als lligams amb Rússia. Cap dels informes no esmentava les espies telefòniques.

La motivació de Trump per convertir aquests retalls no demostrats en el que són potser les acusacions més greus d'un president en el càrrec contra el seu predecessor sembla ben clara, tenint en compte la història de Trump. Està enfurismat per les sospites que la seva campanya, en certa mesura, va ser en connivència amb els russos, que —segons les agències d'intel·ligència nord-americanes— van interferir en les eleccions. La peça més recent de les

proves circumstancials va arribar el 2 de març, quan va sortir a la llum que el fiscal general de Trump, Jeff Sessions, s'havia reunit dues vegades amb l'ambaixador rus a Washington, Serguei Kisliak, durant la campanya, tot i que durant la compareixença de confirmació al Senat va negar haver tingut "comunicació amb els russos". Sessions es va retirar de tota investigació referent a la campanya —que inclouria l'actual investigació de l'FBI sobre el paper de Rússia en les eleccions—, si bé Trump havia dit que no hauria de fer una concessió així. Calumniant Obama, el president potser esperava no únicament desviar l'atenció de les converses amb Rússia, sinó també armar els seus simpatitzants amb un contraescàndol inventat que fes de contrast.

A una velocitat de vertigen

Molts republicans estan alarmats pel recent atac de Trump contra Obama. La mitja dotzena de crítics que aixequen més la veu, que són sobretot senadors i inclouen moderats com Susan Collins, de Maine, antics veterans com John McCain, d'Arizona, i Ben Sasse, de Nebraska, un conservador amb principis, han mostrat educadament els seus dubtes respecte a les al·legacions de Trump. "Ens trobem al mig d'una crisi de la confiança pública que distorsiona la civilització, i les acusacions del president exigeixen l'atenció rigorosa i desapassionada dels patriotes seriosos", va escriure Sasse. També hi ha indicis que crítics més tímids de Trump poden estar, si no trencant files, si més no emetent senyals de disconformitat. "M'ho haig de creure: penso que el president podria tenir alguna cosa, però, si no, ho descobrirem", va dir el congressista per Utah Jason Chaffetz quan li van preguntar per les acusacions del president.

Juntament amb la vergonya de Sessions, l'episodi, si més no, ha fet augmentar la pressió sobre els comitès d'intel·ligència del Senat i la Cambra de Representants perquè duguin a terme seriosament les investigacions sobre la intromissió russa. Totes dues estan en procés de posar-se en marxa. La Cambra de Representants va acordar la setmana passada l'abast de la investigació; la majoria de membres del comitè del Senat, entre ells el president, el republi-

cà Richard Burr, de Carolina del Nord, i el vice-president, el demòcrata Mark Warner, de Virgínia, havien d'anar al quarter general de la CIA a Langley per rebre un informe preliminar aquesta setmana. Tanmateix, hi ha dubtes sobre la determinació amb què els membres republicans del comitè intentaran descobrir la veritat.

Fa poc es va revelar que Burr i el seu homòleg al comitè de la Cambra de Representants, Devin Nunes, un republicà de Califòrnia, havien estat tots dos requerits per l'administració per intentar convèncer els periodistes que no hi havia un lligam incriminadori entre la campanya de Trump i Rússia, un pla subreptic que es burlava de la responsabilitat del Congrés de fer retre comptes a l'executiu. Sembla improbable que el comitè de la Cambra de Representants dugui a terme la seva tasca amb gran diligència. Nunes ha donat a entendre que el que cal investigar és la filtració als periodistes que ha deixat en ridícul la Casa Blanca, una picada d'ullet a una

idea que s'ha posat de moda entre els partidaris més fervents del president que un "Estat profund" està obstaculitzant un líder escollit democràticament, un pensament conspiratori manllevat de semidemocràcies que presenta Trump com a víctima.

Dóna més esperances el comitè del Senat, que té una història de bipartidisme i on hi ha uns quants republicans independents, entre ells Collins. "Tindrem un accés sense precedents a tota la intel·ligència", va dir Warner. "Estic convençut que descobrirem la veritat".

El problema és que el comitè pot ser bipartidista, però els Estats Units no; i en això rau l'oportunitat permanent de Trump. Si bé els seus nivells d'aprovació són baixos en general, entre els republicans són de primera. Qualsevol republicà que desafii el president, doncs, s'arrisca a perjudicar greument la seva carrera. Per tant, molts no ho faran. •

Traducció d'Arnau Figueras

Florenci Salesas
Matar ningú

Matar ningú
de FLORENCI SALESAS

NOVETATS 3i4
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter

Visita la nostra botiga virtual
en www.tresiquatre.com